

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Підготовка педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти»

здобувача наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 *Професійна освіта (за спеціалізаціями)*
галузь знань 01 *Освіта/Педагогіка*

Романа КАРПА

**наукового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти в Навчально-науковому
інституті права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»**

1. Актуальність теми дисертації. Актуальність дослідження підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища у закладах фахової передвищої освіти визначається низкою соціальних, освітніх та політичних чинників. Сучасна освіта дедалі більше розглядається як багатовимірний процес, що поєднує комплекс функцій. Вона має забезпечувати не лише якість знань, але й психологічну стійкість, соціальну довіру та відчуття захищеності учасників освітнього процесу.

Зміни у суспільних очікуваннях, розвиток цифрових технологій та концепція Суспільства 5.0 актуалізують потребу в нових підходах до організації освітнього середовища. Воно має бути прозорим, передбачуваним і гнучким, здатним швидко адаптуватися до потреб різних груп здобувачів освіти. У цьому контексті особлива роль належить педагогічним працівникам, які не лише реалізують освітні програми, але й формують культуру безпеки, моделі професійної поведінки та етичні стандарти взаємодії.

Пандемія COVID-19 засвідчила, що безпечне освітнє середовище виходить далеко за межі фізичних аудиторій. Воно включає здатність організувати навчання в умовах постійних змін, нерівного доступу до ресурсів, а також підтримку психологічної стійкості здобувачів і педагогів. Це довело, що безпека є системною характеристикою освітнього процесу, яка визначає його якість та ефективність.

Повномасштабне вторгнення російської федерації ще більше загострило проблему. Освітній процес відбувається в умовах реальної небезпеки, нерівномірних ресурсних можливостей та високої психологічної напруженості. Зросла потреба у стабільності, відновленні відчуття керованості, підтримці внутрішньо переміщених осіб та формуванні довіри до освітніх і державних інституцій. У таких умовах безпечне освітнє середовище має включати не лише алгоритми реагування на загрози, але й сталі комунікаційні правила, практики недискримінації, соціальної включеності та психологічної підтримки.

Таким чином, дослідження є актуальним, оскільки воно спрямоване на вирішення стратегічного завдання сучасної освіти – формування цілісного, безпечного та адаптивного освітнього середовища, що забезпечує якість освітніх послуг, підтримує професійне самовизначення молоді та сприяє стабільності суспільного розвитку. Підготовка педагогічних працівників у цьому напрямі є ключовою умовою перетворення нормативних вимог на реальні практики, які гарантують безпеку, довіру та ефективність освітнього процесу.

На основі опрацювання джерельної бази дослідження, що відображає теоретичні аспекти проблеми, вивчення досвіду сучасних закладів фахової передвищої освіти, виявлення суперечностей, що потребують розв'язання, визначено тему дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Тема дисертації відповідає науковому напряму кафедри педагогіки та інноваційної освіти «Системні дослідження впливів на «людський фактор» з позицій психології, педагогіки, права та кібернетики». Дисертація виконана у межах теми науково-дослідної роботи «Теоретико-методичні засади особистісного і професійного розвитку сучасного фахівця в умовах інтеграції у міжнародний освітній простір» (№ держреєстрації 0121U113179), термін виконання 2021 – 2025 роки. ,

Тема дисертації затверджена (протокол № 3/22 від 24.10.2022 р.) та уточнена (протокол № 8/25 від 19.05.2025 р.) на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка».

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. У дисертаційній здійснено теоретичний аналіз стану дослідженості проблеми підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища, уточнено понятійно-термінологічний апарат дослідження, обґрунтовано структурно-функціональну організацію безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти; теоретично обґрунтовано та розроблено модель підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти на засадах цільового підходу, визначено змістове наповнення її поетапної реалізації та розроблено структурно-функціональну організацію цього процесу; виявлено та теоретично обґрунтовано системний взаємозв'язок організаційних форм, методів і засобів підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища у закладах фахової передвищої освіти та здійснено експериментальну апробацію розробленої моделі підготовки; розроблено порядок формування методичних рекомендацій щодо підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти із застосуванням методу функціонального моделювання IDEF0.

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані здобувачем самостійно.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними та обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені у ході експериментальної апробації та обговорення на 7 науково-практичних конференціях, впроваджені у роботу 5-ох закладів фахової передвищої освіти.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що *вперше*: обґрунтовано, розроблено та експериментально апробовано модель підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти на засадах цільового підходу, що передбачає послідовну реалізацію таких цілей: організування, підтримка психологічної та соціальної безпеки, інформаційна і цифрова безпека, відповідальне використання технологій на базі штучного інтелекту, безперервність навчання та освітнє відновлення, інклюзивність і доступність; *удосконалено* зміст і організацію підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти на основі послідовної реалізації принципів цифрової безпеки та етичної відповідальності, психолого-соціальної стійкості та постійної взаємодії, адаптивної безперервності та організації освітнього процесу, партнерської координації та спільної відповідальності, що формалізовано у вигляді структурно-функціональної схеми; *набули подальшого розвитку* підхід до структурно-функціональної організації безпечного освітнього середовища в закладах фахової передвищої освіти з урахуванням стратегічних і тактичних результатів його функціонування та прогнозування можливих ризиків і проблем реалізації; виявлення та теоретичне обґрунтування системного взаємозв'язку організаційних форм, методів і засобів підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища у закладах фахової передвищої освіти; порядок формування методичних рекомендацій щодо підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти із застосуванням методу функціонального моделювання IDEF0.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Матеріали дисертаційної роботи висвітлено у 17 одноосібних публікаціях, зокрема: 8 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 7 публікацій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації; 2 статті, що додатково відображають результати дослідження.

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Карп Р. В. Роль викладачів у формуванні безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти: сучасні підходи та виклики. *Наука і техніка сьогодні*. 2025. Вип. 1(42). С. 611–619.
2. Карп Р. В. Міжнародний досвід підготовки викладачів до створення безпечного освітнього середовища в закладі вищої освіти. *Вісник науки та освіти*. 2025. Вип. 1(31). С. 1226–1236.
3. Карп Р. В. Процес організування підготовки науково-педагогічних працівників до формування безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2025. Вип. 2(32). С. 841–851.
4. Карп Р. В. Характеристика особливостей проектування безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти: виклики в умовах сьогодення. *Освітні обрії*. 2024. Т. 59, № 2. С. 103–109.
5. Карп Р. В. Структура безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти: суть та основні елементи. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія*. 2025. Вип. 7. <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2025-7-02-01>
6. Карп Р. В. Основні перешкоди в процесі підготовки науково-педагогічних працівників до забезпечення захищеності освітнього середовища в закладах фахової передвищої освіти. *Суспільство та національні інтереси (Серія «Освіта/Педагогіка»)*. 2025. № 4(12). С. 156–164.
7. Карп Р. В. Безпека в системі підготовки науково-педагогічних працівників до проектування сприятливого освітнього середовища. *Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка». Серія «Психологія». Серія «Медицина»)*. 2025. Вип. 4(50). С. 422–430.
8. Карп Р. В. Основні принципи проектування безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти. *Освітні обрії*. 2025. № 1(60). С. 56–60.

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

9. Карп Р. В. Характеристика проектування (організування, створення) безпечного освітнього середовища в закладі вищої освіти. *Роль науки, освіти та технологій у формуванні конкурентоспроможного суспільства: Міжнародна науково-практична конференція (м. Полтава, 12 лютого 2025 року)*. Полтава, Україна, 2025. С. 8–9.
10. Карп Р. В. Система підготовки науково-педагогічних працівників в умовах сьогодення. *Актуальні питання науки, освіти і суспільства в умовах сучасних викликів: Міжнародна науково-практична конференція (м. Рівне, 21 лютого 2025 року)*. Рівне, Україна, 2025. С. 19–22.
11. Карп Р. В. Організаційно-методичні основи до проектування (організування, створення) безпечного освітнього середовища в закладі вищої освіти. *Сучасні світові тенденції розвитку науки, освіти та технологій: Міжнародна науково-практична конференція (м. Ізмаїл, 22 березня 2025 року)*. Ізмаїл, Україна, 2025. С. 10–12.
12. Карп Р. В. Проблеми проектування сучасного безпекового освітнього середовища: виклики та ризики. *Наукові дослідження та інновації: Матеріали 4-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпро, 3–4 квітня 2025 р.)*. Дніпро, Україна, 2025. С. 74–75.
13. Карп Р. В. Відповідальність та гнучкість при організації належного безпекового освітнього середовища в закладах передвищої освіти. *Наука, освіта та суспільство: інтеграція знань для вирішення глобальних викликів XXI століття: Міжнародна науково-практична конференція (м. Полтава, 10 квітня 2025 року)*. Полтава, Україна, 2025. С. 8–9.
14. Карп Р. В. Потреба та необхідність в формуванні безпекового освітнього середовища для закладів фахової передвищої освіти в умовах посилення нестабільності. *Управління в освіті: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції*. Національний

університет «Львівська політехніка» (м. Львів, 29 квітня 2025 р.). Львів, Україна, 2025. С. 121–123.

15. Карп Р. В. Стиль управління керівника закладу вищої освіти. *Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти і суспільства*: Міжнародна науково-практична конференція (м. Полтава, 21 січня 2025 року). Полтава, Україна, 2025. С. 12–13.

Опубліковані праці,

що додатково відображають наукові результати дисертації

16. Карп Р. В. Інтернаціоналізація системи вищої освіти України в умовах сьогодення. *Академічні візії*. 2024. Вип. 30. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1047>

17. Карп Р. В. Основні питання інтернаціоналізації системи вищої освіти: академічна мобільність студентів. *Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка»)*. 2024. Вип. 4(32). С. 660–667.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Основні положення дисертаційної роботи й результати виконаного дослідження стали предметом наукових доповідей, презентацій та дискусій під час міжнародних науково-практичних конференцій: «Роль науки, освіти та технологій у формуванні конкурентоспроможного суспільства» (м. Полтава, 2025); «Актуальні питання науки, освіти і суспільства в умовах сучасних викликів» (м. Рівне, 2025); «Сучасні світові тенденції розвитку науки, освіти та технологій» (м. Ізмаїл, 2025); «Наукові дослідження та інновації» (м. Дніпро, 2025); «Наука, освіта та суспільство, інтеграція знань для вирішення глобальних викликів ХХІ століття» (м. Полтава, 2025); «Управління в освіті» (м. Львів, 2025); «Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти і суспільства» (м. Полтава, 2025).

Результати дисертаційного дослідження заслуховувалися під час наукових семінарів та засідань кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» упродовж 2022-2025 рр.

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Результати теоретичного аналізу стану дослідженості проблеми підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища, уточнення понятійно-термінологічного апарату дослідження, обґрунтування структурно-функціональної організації створення безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти; теоретичного обґрунтування та розроблення моделі підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти на засадах цільового підходу, визначення змістового наповнення її поетапної реалізації та розроблення структурно-функціональної організації цього процесу; виявлення та теоретичного обґрунтування системного взаємозв'язку організаційних форм, методів і засобів підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища у закладах фахової передвищої освіти та результати експериментальної апробації розробленої моделі підготовки; розроблення порядку формування методичних рекомендацій щодо підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища закладу фахової передвищої освіти із застосуванням методу функціонального моделювання IDEF0 можуть бути використані як для виконання подальших наукових студій, так і для вдосконалення практики сучасних закладів фахової передвищої освіти.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що його матеріали використано для удосконалення організації методичної роботи, оновлення освітніх компонентів освітніх програм, пов'язаних із питаннями охорони праці та безпеки життєдіяльності, розроблення й оновлення відповідного навчально-методичного забезпечення, проведення тренінгових занять і використання практичних кейсів, спрямованих на формування готовності педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища, а також у процесі підвищення кваліфікації та професійної компетентності педагогічних працівників з урахуванням вимог фізичної, психологічної, соціальної та цифрової безпеки в умовах цифровізації, постпандемічних викликів і воєнного стану. Використання розробленого методологічного

підходу до проектування методичних рекомендацій для підготовки педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища в закладах фахової передвищої освіти в освітній та управлінській діяльності сприяє підвищенню ефективності організації освітнього процесу та якості управлінських рішень у сфері забезпечення безпеки освітнього середовища. Матеріали дослідження можуть слугувати практичним інструментарієм для керівників закладів освіти, методистів і педагогічних працівників під час проектування та вдосконалення безпечного освітнього середовища.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в роботу таких закладів освіти: ТОВ «Львівський навчально-технологічний комбінат» (довідка № 01/01-2026 від 08.01.2026), Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради (довідка № 30 від 30.01.2026); Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський фаховий коледж декоративного ужиткового мистецтва ім. І. Труша» (довідка б/н від 28.01.2026); Львівський фаховий коледж індустрії моди Київського національного університету технологій та дизайну (довідка № 18 від 28.01.2026); Фаховий коледж Комунального закладу вищої освіти Львівської обласної ради «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського» (довідка № 01-35/62 від 02.02.2026).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (190 найменувань, з яких 13 іноземними мовами), 5 додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 243 сторінки, з яких основний текст – 199 сторінок, що містить 27 таблиць та 27 рисунків. Оформлення дисертаційної роботи відповідає вимогам нормативних документів, характеризується послідовністю викладу матеріалу та логічністю зв'язків між розділами. У дисертаційній роботі використовується відповідна наукова термінологія, а сам текст роботи характеризується стислістю, лаконічністю, точністю формулювань, що відповідає нормам наукового стилю української мови.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11.3 урахуванням зазначеного, **на науковому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:**

11.1. Дисертація Карпа Романа Васильовича «Підготовка педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо теоретичного обґрунтування, розробки та експериментальної перевірки ефективності системи професійної підготовки педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти до проектування безпечного освітнього середовища на основі визначених теоретико-методичних засад та спроектованого методичного забезпечення, що має важливе значення для галузі знань 01 *Освіта / Педагогіка*.

11.2. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 17 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 8 статей у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 7 тез доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій; 2 статті, що додатково відображають результати дослідження.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Карпа Романа Васильовича, дисертація «Підготовка педагогічних працівників до проектування безпечного освітнього середовища в закладі фахової передвищої освіти» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	п'ятнадцять
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуючий на науковому семінарі,
заступник директора з науково-педагогічної
роботи Навчально-наукового інституту
права, психології та інноваційної освіти,
д.пед.н., професор

Юрій КОЗЛОВСЬКИЙ

Кафедральні рецензенти:
завідувач кафедри ПЮ, д.пед.н., професор

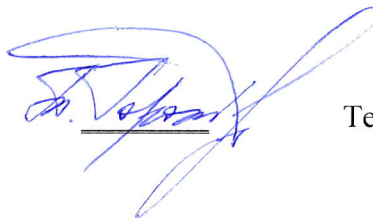
Тетяна ГОРОХІВСЬКА

доцент кафедри ПЮ, д. філос.

Тетяна РУЗЯК

Завідувач кафедри ПЮ,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

«20» лютого 2026 р.

